

W najnowszym numerze Pisma Samorządu Terytorialnego WSPÓLNOTA, m.in.:

Partnerstwo nieidealne. Największym problemem współpracy samorządów nie jest jej brak, lecz charakter. W miejskich obszarach funkcjonalnych relacje między gminami mają często wymiar transakcyjny, oparty na projektach i pieniądzu, a nie na długofalowej wizji rozwoju – wynika z raportu Instytutu Rozwoju Miast i Regionów. Poprosiliśmy samorządowców o komentarze na temat barier współpracy między JST.

Bez silnych regionów nie będzie skutecznej polityki spójności. Prezes Związku Województw RP Olgierd Geblewicz w dużym wywiadzie ostrzega przed zamrażaniem funduszy oraz wskazuje, że nowe wyzwania wymagają większej elastyczności, a nie centralizacji.

Codzienna demokracja lokalna – czy 42 punkty na 100 to bardzo mało? Fundacja Batorego opublikowała raport „Indeks Codziennej Demokracji Lokalnej”, który prezentuje diagnostyczne narzędzie pomiaru demokracji na poziomie gminnym w okresie międzywyborczym. Raport analizuje Marta Lackowska z Katedry Rozwoju i Polityki Lokalnej na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych UW.

Między niżem demograficznym a sztuczną inteligencją. Polska szkoła stoi przed kilkoma równoległymi wyzwaniami: ubywa uczniów, rosną koszty utrzymania placówek, nauczyciele potrzebują większego wsparcia, a AI zmienia sposób myślenia o edukacji. Właśnie o tym debatowano podczas konferencji „Edukacja Przyszłości” w Lublinie.

AI w urzędzie – rewolucja czy narzędzie? Sztuczna inteligencja coraz śmieiej wchodzi do administracji publicznej. Ministerstwo Cyfryzacji opublikowało obszerny przewodnik dla urzędników, który ma pomóc w bezpiecznym i odpowiedzialnym korzystaniu z nowych technologii.

Trzeba usprawnić system usług dla osób z niepełnosprawnościami. NIK wykazała poważne nieprawidłowości w funkcjonowaniu programów asystencji osobistej i opieki wytchnieniowej finansowanych z Funduszu Solidarnościowego.

System opieki długoterminowej nie nadąza za starzeniem się społeczeństwa. Polska stoi u progu jednego z najpoważniejszych wyzwań społecznych najbliższych dekad – gwałtownego starzenia się społeczeństwa. Raport BGK pokazuje jasno: bez zdecydowanych inwestycji w infrastrukturę opiekuńczą system może okazać się niewydolny.

Woda jako polityka przyszłości. Podczas marcowej sesji plenarnej Europejskiego Komitetu Regionów lokalni i regionalni liderzy przyjęli opinię w sprawie Europejskiej Strategii Odporności Wodnej. To wyraźny sygnał wysłany do Brukseli przez tych, którzy skutki kryzysu wodnego odczuwają nie w salach konferencyjnych, lecz w terenie – pisze Rafał Rudka, przedstawiciel Polski w Europejskim Komitecie Regionów.

Zielone światła ostrzegawcze dla OSP? Pomysł wprowadzenia w Polsce zielonych świateł ostrzegawczych (czyli kogutów na samochodach) dla strażaków ochotników budzi emocje, ale doświadczenia zagraniczne nie potwierdzają, aby takie rozwiązanie realnie przyspieszało dojazd do remizy – uważa dr Dariusz P. Kała, specjalista prawa ochrony przeciwpożarowej i ochrony ludności.

Blokada na Facebooku poza kontrolą sądu administracyjnego. WSA w Opolu zajął się sprawą, która pokazuje, jak trudne bywa rozróżnienie prywatnej aktywności osoby pełniącej funkcję publiczną i komunikacji prowadzonej w sferze wykonywania władzy publicznej.

Rada gminy nie może zablokować utworzenia ośrodka dla imigrantów. Sąd stwierdził nieważność uchwały rady, która zobowiązywała wójta do podejmowania wszelkich dopuszczalnych prawem działań mających zapobiec utworzeniu ośrodków dla nielegalnych imigrantów.

Program usług wymaga publikacji. Uchwała w sprawie programu usług społecznych w gminie ma charakter aktu prawa miejscowego i aby wywoływać skutki prawne musi zostać ogłoszona w wojewódzkim dzienniku urzędowym – przypomniał wojewoda lubuski w rozstrzygnięciu nadzorczym.

Dziedziczenie przez gminy – teoria a praktyka. Gminy nie mogą odrzucić spadku, który przypada im z mocy ustawy. Nabywają go z dobrodziejstwem inwentarza, a więc co do zasady odpowiadają za długi spadkowe jedynie do wartości odziedziczonego majątku. W praktyce ta ochrona nie zawsze okazuje się wystarczająca. Skąd bierze się rozbieżność między ustawowym ograniczeniem odpowiedzialności a praktyką egzekucyjną?

Nagroda jubileuszowa pracownika samorządowego. Od 1 stycznia 2026 r. ustalanie prawa do nagrody jubileuszowej pracowników samorządowych wymaga szczególnej staranności. Nowe zasady zaliczania określonych okresów do stażu pracy sprawiły, że w wielu przypadkach konieczne stało się ponowne przeliczenie uprawnień pracowniczych.

Nowelizacja „Zasad techniki prawodawczej”. Marcowa nowelizacja nie przyniosła bezpośrednich zmian w dziale poświęconym projektom aktów prawa miejscowego, ale to nie oznacza braku praktycznych konsekwencji dla samorządowej legislacji. Sprawdziliśmy, co się zmienia.

Ograniczenia dla wykonawców spoza UE. Podmioty z krajów nieobjętych umowami międzynarodowymi gwarantującymi wzajemny dostęp do rynku nie mają ustawowo zagwarantowanego prawa udziału w postępowaniach o zamówienie publiczne w UE. Co więc rozstrzyga o tym, czy zostaną dopuszczone?

TSUE: wyższe wynagrodzenia mogą być kryterium oceny oferty. Trybunał Sprawiedliwości UE uznał, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na usługi społeczne zamawiający może brać pod uwagę kryterium odnoszące się do podwyżek wynagrodzeń dla personelu wykonującego zamówienie. Wyrok ma praktyczne znaczenie dla JST.

Kaucja za opakowania w klasyfikacji wydatków. Wydatki na kaucję za opakowania zwrotne nie stanowią odrębnej kategorii w klasyfikacji budżetowej i powinny być ujmowane łącznie z wydatkiem na zakup tych produktów – uznała RIO.

Będą nowe zasady odralniania, wuzetek i ZPI. Resort rozwoju i technologii uwzględnił istotne uwagi zgłoszone do projektu nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Korekty dotyczą kilku wrażliwych dla samorządów i inwestorów obszarów.

Koło mężczyzn. W pociągu, podczas remontu, przy urodzinowym stole. Dobry pomysł, jak się okazuje, może narodzić się wszędzie. Tak właśnie zaczęły się historie trzech kół gospodarzy wiejskich z różnych

części Polski. Czym w praktyce zajmują się gospodarze, sprawdziła Urszula Adamczyk.

Strefa Czystego Transportu w Katowicach – mieszkańcy GZM z ulgą. Strefa ma zacząć obowiązywać od 29 czerwca. Nowe regulacje nie uderzą w obecnych właścicieli samochodów z regionu.

Nie tylko dla wilków morskich. Mieszkania komunalne w 130-letnich budynkach w Gdańsku zyskały nowe oblicze. Kiedyś były częścią kolonii tanich domów dla robotników.

Specjalny dodatek „Samorządowe Forum Kapitału i Finansów”. A w nim o standardach, jakie muszą spełniać obiekty zbiorowej ochrony; gdzie szukać pomocy w redukowaniu wydatków na oświatę; o sposobach walki z wykluczeniem transportowym; o cyfryzacji administracji. Komentarze, opinie, rozmowy.

Zamawiając prenumeratę „Wspólnoty” otrzymują Państwo:

- kompleksowy przegląd najważniejszych zagadnień w jednym miejscu,
- bezpłatny stały dodatek *KURIER PRAWNY*,
- dostęp do ekskluzywnych rankingów,
- bezpłatny dostęp do wydań archiwalnych,
- bezpłatne porady prawne.

Inspirujemy, omawiamy i analizujemy prawo, finanse, gospodarkę JST.

Zachęcamy do dołączenia do naszej wspólnoty. W sposób profesjonalny i innowacyjny wspieramy rozwój naszych lokalnych ojczyzn.

Prenumeratę można zamówić:

- za pomocą formularza wysłanego na adres: MUNICIPIUM SA, ul. Marynarska 19A, 02-674 Warszawa
- e-mailowo: handlowy@municipium.com.pl
- online w księgarni: www.wspolnota.org.pl/ksiegarnia